

Notat til Energi- og miljøkomiteen. Fra Norsk Teknologi, en landsforening i NHO

Åpen høring 6. november 2014

Vi takker for muligheten til å gi kommentarer til forslag til statsbudsjett for 2015. Vi ønsker å ta opp tre saker som vedrører budsjettet til Olje- og energidepartementet.

1. Behov for økt innsats for enøktiltak i husholdningene

Norsk Teknologi har i en årrekke arbeidet for å få på plass utvidede og rettighetsbaserte støtteordninger for energieffektivisering i husholdningene. Vi var derfor svært fornøyd med Stortingets anmodningsvedtak nr. 269 av 12. des. 2013; *"Stortinget ber regjeringen fremme en ordning med skattefradrag for ENØK-tiltak i husholdningene så snart som mulig og senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2015."* I forslag til Statsbudsjett 2015 velger regjeringen ikke å gjennomføre anmodningsvedtaket, men legger i stedet frem et forslag til en utvidet støtteordning i regi av Enova. Regjeringen tar samtidig til orde for at ordningen kan gjøres om til en skattefradragsordning, men oppgir ingen tidsplan for det.

I februar 2014 la Norsk Teknologi og en rekke samarbeidsorganisasjoner frem [et forslag](#) om hvordan en skattefradragsordning i tråd med Stortingets vedtak kan implementeres. Regjeringens proposisjon vier mye plass til å argumentere mot vårt forslag. Blant annet skriver regjeringen at *"provenytapet ved en slik ordning vil trolig komme opp i flere milliarder kroner"* og at *"uavhengig av utformingen av et skattefradrag må en slik ordning mest sannsynlig notifiseres til ESA"*. Til spørsmål om provenytap vil vi si at en skattefradragsordning også vil øke statens inntekter i form av merverdiavgift, arbeidsgiveravgift, inntektsskatt og selskapskatt. Tar man både hensyn til inntektssiden og et realistisk anslag på omfang av investeringer viser [våre beregninger](#) at ordningen faktisk kan gi netto positiv inntekter til Staten.

Videre har vi fått utformet en juridisk betenkning som vurderer behovet for ESA-notifisering. Betenkningen konkluderer med at det ikke er nødvendig med ESA-notifisering fordi ordningen ikke representerer ulovlig statsstøtte i strid med EØS-avtalens artikkel 61, så lenge ordningen ikke er konkurransevridende ved å fremme enkeltteknologier. Dersom staten skulle være i tvil om dette, forventes ordningen uansett å bli godkjent slik den er beskrevet i vårt forslag, og da uten formelle undersøkelser etter forordning 659/1999 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av EØS-avtalens artikkel 61.

Norsk Teknologi mener at den varslede Enova-ordningen er et skritt i riktig retning, men ikke tilstrekkelig for å realisere de energi- og klimamessige ambisjonene som følger av Stortingets anmodningsvedtak, den borgerlige samarbeidsavtalen og regjeringserklæringen. Målet må fortsatt være å få på plass en skattefradragsordning, slik at Stortingets anmodningsvedtak innfris. Med det overstående som bakgrunn **ber vi komiteen ta hensyn til følgende punkter i behandlingen av regjeringens forslag til økstøtte for husholdninger:**

- Den nye rettighetsbaserte støtteordningen må gjøre det mulig for folk flest å motta støtte til enøktiltak. Minimum 500 millioner kr av Enovas disponible midler i 2015 må reserveres til dette formålet, gjerne i form av friske midler som tilføres energifondet.
- Den nye ordningen må innrettes med en bred tiltaksliste for forbedringer i tekniske installasjoner og bygningskropp. Ordningen må være tilgjengelig for private boliger og boligselskap.
- Støttenivået bør utgjøre 27 prosent av kostnadene for tiltaket med en maksimal støtte per husholdning per år på 100.000 kroner.
- Enovas støtteordning skal kun gjelde i en overgangsperiode frem til en skattefradragsordning er klar for innføring.
- En skattefradragsordning må legges frem for Stortinget senest i revidert statsbudsjett 2015. Behovet for eventuell ESA-notifisering må da være avklart.

2. Økte overføringer til Energifondet og revisjon av Enovas mandat

Sommeren 2012 ble gjeldende avtale mellom Enova og OED inngått for perioden 2012-2015. Avtalen ble inngått kort tid etter inngåelsen av Stortingets klimaforlik og evnet ikke å ivareta forlikets konklusjoner om energieffektivisering. Avtalen er dessuten lite konkret ved at den lister en rekke ikke-kvantiserte hovedmål, samt et noe diffust «kontraktsfestet» resultatmål. Avtalens ordlyd har blant annet ført til at Enova bruker store ressurser på å legge om energibruk bort fra elektrisitet, og prioriterer dette fremfor omleggingen bort fra fossile brensler.

Notat til Energi- og miljøkomiteen. Fra Norsk Teknologi, en landsforening i NHO

Åpen høring 6. november 2014

De senere årene har Enovas disponible inntekter økt som følge av kapitalinnskudd til Klimafondet. Dette har skjedd uten endringer i Enovas måling og rapportering av energieresultater etter objektive kriterier. For oss fremstår sammenhengen mellom Enovas disponible midler og foretakets mandat som noe tilfeldig.

Norsk Teknologi er positive til økte overføringer til Energifondet for 2015, men ber komiteen påse at man i budsjettet til Enova gir tydelige signaler om konkretisering av oppgaver, skjerpede frihetsgrader og objektive resultatmål. Dette må formaliseres gjennom Enova-avtalen som ifølge forslag til statsbudsjett for OED skal reforhandles i løpet av 2014.

3. Økte bevilgninger til NVE for å fremme effektiv og klimavennlig energibruk

NVEs ordning for energimerking av bygg har et potensial til å bli et viktig verktøy i energi- og klimapolitikken, men fungerer ikke etter hensikten. Ordningen må videreutvikles for å fange opp i hvilken grad byggets tekniske anlegg er tilrettelagt for effektiv energibruk. I 2015 må ordningen justeres som følge av ny norsk beregningsstandard for bygningers energiytelse, samt mulig implementering av EUs reviderte bygningsenergidirektiv. I Sundvollen-erklæringen lover regjeringen å endre energimerkeordningen slik at den optimaliserer energiforvaltningen i bygg, men i budsjettforslaget er det lagt opp til kutt i bevilgningene til ordningen. **For å sikre at energimerkeordningen skal kunne fungere etter hensikten, foreslår vi at bevilgningene økes til fra de foreslåtte 4,25 mill. til 15 mill. kroner i 2015.**

EUs økodesigndirektiv og energimerkedirektiv er innlemmet i EØS-avtalen og norsk lovverk. Noen av produktforordningene som EU har utformet til direktivene stimulerer til en omlegging fra bruk av fornybar elektrisitet til bruk av fossil gass. Dette gjelder foreløpig produkter som varmtvannsberedere og kombikjeler, og det er mange flere produktforordninger under utarbeidelse som potensielt vil kunne forby bruk av elektrisitet til enkelte anvendelser. NVE har de siste årene med begrensede ressurser gjort en stor innsats for å fremme Norges interesser ved utforming av nye produktforordninger i EU. Det har imidlertid ikke lyktes for NVE og øvrige norske interessenter å få gjennomslag for norske syn. Arbeidet i Brussel må derfor intensiveres. **Vi foreslår at bevilgninger til NVE økes med 4 millioner som øremerkes behovet for å ivareta norske interesser i utformingen av EØS-relevante rettsakter.**